

**LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN**
Allmänna avdelningen

DOM
2010-02-10
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
191-10
Enhet 12

SÖKANDE

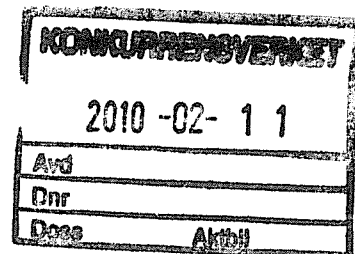
Omnitor AB, 556558-4413
Box 92054
120 06 Stockholm

MOTPART

Försäkringskassan
Huvudkontoret
103 51 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår Omnitor AB:s ansökan om åtgärder enligt LOU.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet från den 11 januari 2010.

Dok.Id 492187

Postadress
115 76 Stockholm

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1

Telefon
08-561 680 00
E-post: lansrattenistockholm@dom.se

Telefax
08-561 680 01

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

BAKGRUND

Försäkringskassan har genomfört en upphandling avseende översättning och inspelning av teckenspråksfilm. Av tilldelningsbeslut daterat den 4 januari 2010 framgår att Försäkringskassan beslutat att anta anbud från annan anbudsgivare än Omnitor AB (Omnitor).

Länsrätten har i beslut den 11 januari 2010 beslutat att Försäkringskassan tills vidare inte får avsluta upphandlingen.

YRKANDEN

Omnitor ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar i första hand att länsrätten ska besluta att upphandlingen inte får avslutas förrän Försäkringskassan företar en ny utvärdering av de inkomna anbuden. I andra hand yrkar Omnitor att upphandlingen ska göras om. Omnitor yrkar vidare att länsrätten omedelbart beslutar att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Som grund för sin ansökan anför Omnitor i huvudsak följande. Försäkringskassan har under punkt 4.3 "Krav på kompetens och erfarenhet" i förfrågningsunderlaget angett:

"Anbudsgivaren **skall** ha bedrivit liknande verksamhet i minst två (2) år, vilket skall intygas."

I svarsbilaga har vinnande anbudsgivare Tension Graphics AB (Tension) under punkt 4.3 angett att man haft ett uppdrag för teckenspråksöversättning i årsskiftet 2008/2009. Det framgår inte att Tension bedrivit verksamhet av detta slag i minst två år. Anbudet uppfyller inte skallkravet och därmed ska Tension inte tilldelas uppdraget.

Under punkt 4.3 i förfrågningsunderlaget anges vidare:

”Anbudsgivaren **skall** redovisa två tidigare uppdrag av teckenspråksöversättning och filminspelning av informationsmaterial. Anbudsgivaren **skall** lämna referenser. Två referenser från inspelad teckenspråksöversättning, de två senaste åren **skall** lämnas.”

I svarsbilaga har Tension under punkt 4.3 redovisat två uppdrag. Ett av dessa var uppdrag som anbudsgivaren utfört. Det andra uppdraget avser ett uppdrag som Tensions underleverantör utfört. Då det framgår av förfrågningsunderlaget att anbudsgivaren ska redovisa två uppdrag som denne utfört uppfyller Tension inte ifrågavarande skallkrav.

Under punkt 4.3 i förfrågningsunderlaget anges vidare:

”En av ovan referenser **skall** skriftligen redovisa för att uppdrag som genomförts de två senaste åren där anbudsgivaren utfört ett liknande uppdrag som denna upphandling avser. Redovisningen bifogas anbudet.”

I Tensions referensbilaga anges två referenser. Det framgår inte med tydlighet om referens nummer ett avser arbete utfört av anbudsgivaren eller dennes underleverantör. Referens nummer två har inte ingett en skriftlig redovisning av uppdrag som genomförts de senaste två åren. Av intyget framgår att referensen ”köpt översättningstjänster av Tension...”. Detta kan inte anses uppfylla skallkravet om en skriftlig redovisning av ett liknande uppdrag som upphandlingen avser. Tension ska därmed inte tilldelas uppdraget.

Försäkringskassan bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande.

Tension har i sitt anbud under punkten 4.3 lämnat en företagspresentation av vilken det bl.a. framgår att företaget bildades redan år 1999, beskrivning av företagets verksamhet och utveckling, antal anställda m.m. Vidare har Tension intygat att man uppfyller ställda krav enligt förfrågningsunderla-

get. Något krav på att lämna uppdragsbeskrivningar som visar att anbudsgivaren bedrivit liknande verksamhet i minst två år, vilket Omnitor anför, anges inte i förfrågningsunderlaget.

Av punkt 4.3 i förfrågningsunderlaget följer, med den styckesindelning som framgår nedan, att:

”Anbudsgivaren **skall** redovisa två tidigare uppdrag av teckenspråksöversättning och filminspelning av informationsmaterial.

Anbudsgivaren **skall** lämna referenser. Två referenser från inspelad teckenspråksöversättning, de senaste två åren **skall** lämnas. Försäkringskassan har rätt att utöver dessa ta egna referenser. Referenser är till för att styrka att de uppgifter som anbudsgivaren lämnar.

En av ovan referenser **skall** skriftligen redovisa för att uppdrag som ska genomföras de två senaste åren där anbudsgivaren utfört ett liknande uppdrag som denna upphandling avser. Redovisningen bifogas anbudet.”

Som framgår av citatet ovan föreligger inget krav på att uppdrag enligt stycke ett och referensuppdrag enligt stycke två behöver utgöras av samma uppdrag. Däremot föreligger inte något hinder mot detta. Tension har under punkten 4.3 ”Krav på kompetens och erfarenhet” redovisat två tidigare uppdrag av teckenspråksöversättning och filminspelning av informationsmaterial helt i enlighet med uppställt krav. Något krav på att anbudsgivaren själv, utan medverkan av annat företag eller utan åberopande av underleverantörs kapacitet, måste ha genomfört uppdraget stadgas inte i förfrågningsunderlaget. Detsamma gäller kravet på två referenser från inspelad teckenspråksöversättning, vilket Tension även uppfyller.

Av Tensions referensbilaga framgår att de har levererat översättningar av nyheter i form av direktsända nyhetssändningar hos SVT. Av intyget i sin helhet kan med tydlighet utläsas beskrivningar/redovisning av genomförda uppdrag i enlighet med vad som anförts i referensbilagan. Referensbilagan är inte begränsad till intygets sista stycke som Omnitor anför.

Försäkringskassan delar Omnitors inställning att endast anbudsgivare som uppfyller uppställda krav enligt förfrågningsunderlaget kan antas i upphandlingen, vilket Tension gjort.

Omnitor genmäler bl.a. följande. Tension har utövat sådan verksamhet som upphandlingen avser under kortare tid än det i förfrågningsunderlaget uppställda skallkravet. Redovisning som inges i samband med anbud ska visa att kravuppfyllelse föreligger och innehålla uppgifter som möjliggör för Försäkringskassan att bedöma om kravet uppfylls eller inte. Det är inte tillräckligt att bekräfta att kraven uppfylls.

Bilagan som Tension lämnat till sitt anbud kallad "Intyg för Ning AB och Tension Graphics AB" kan inte anses uppfylla kravet för en skriftlig redovisning av genomfört uppdrag. Intyget beskriver arbetsuppgifter utförda av person som tidigare varit anställd hos uppgiftslämnaren. Om Försäkringskassan i sin anbudsutvärdering sätter stort värde på personliga referenser och anser att detta kan kompensera frånvaro av skriftlig redovisning av anbudslämnaren utfört uppdrag såsom skallkravet lyder borde detta klart och tydligt framgå av förfrågningsunderlaget.

Försäkringskassan anför i förnyat yttrande bl.a. följande. Omnitor hamnade på plats tre av fyra av anbudsgivarna i enlighet med upphandlingsrapporten. Innebörden av detta är att Omnitor, även för det fall att domstolen skulle finna att Tensions anbud inte uppfyller samtliga skallkrav, inte skulle bli tilldelade kontraktet. Omnitor har således inte lidit eller ens riskerat att lida skada.

Omnitor anför bl.a. följande. Om Försäkringskassan anser att den anbudslämnare som hamnade på andra plats uppfyller skallkravet om att ha bedrivit liknande verksamhet i minst två år får detta bli en separat prövning.

Omnitor och Infab AB var de anbudslämnare som uppfyllde samtliga skallkrav. Utvärderingen ska rätteligen stå dem emellan.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 11 kap. 12 § LOU stadgas att en leverantör får vid behov och när det gäller ett visst kontrakt åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Leverantören ska genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras.

Av 16 kap. 1 § LOU framgår bl.a. att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår bl.a. att om den upphandlande myndigheten har brutit mot 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande under punkten 4.3:

Krav på kompetens och erfarenhet

Arbetsgivaren **skall** lämna en företagspresentation med beskrivning av företaget och dess verksamhet, antal anställda och en kort historik över företagets utveckling. Anbudsgivaren **skall** ha bedrivit liknande verksamhet i minst två (2) år, vilket **skall** intygas.

Anbudsgivaren **skall** redovisa två tidigare uppdrag av teckenspråksöversättning och filminspelning av informationsmaterial.

Anbudsgivaren **skall** lämna referenser. Två referenser från inspelad teckenspråksöversättning, de senaste två åren skall lämnas. Försäkringskassan har rätt att utöver dessa ta egna referenser. Referenser är till för att styrka de uppgifter som anbudsgivaren lämnar.

En av ovan referenser **skall** skriftligen redovisa för ett uppdrag som genomförts de två senaste åren där anbudsgivaren utfört ett liknande uppdrag som denna upphandling avser. Redovisningen bifogas anbudet.

Länsrättens bedömning

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Av principen om likabehandling av leverantörer följer att samtliga anbud ska vara i överensstämmelse med bestämmelserna i förfrågningsunderlaget för att säkra möjligheten till en objektiv jämförelse av anbuden. Lika-behandling och icke-diskriminering förutsätter att anbudsgivare behandlas lika i alla skeden av anbudsförfarandet. Prövningen i länsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU. För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att sökanden kan visa att han lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

Regeringsrätten har i RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när. Av domen följer också att kraven för att anse ett upphandlingsförfarande strida mot dessa principer numera måste ställas relativt högt.

Bedrivit liknande verksamhet i två år

Omnitor har bl.a. anfört att Tensions anbud inte uppfyller skallkraven i punkt 4.3 i förfrågningsunderlaget avseende bedrivit liknande verksamhet i minst två år. Försäkringskassan har mot detta invänt att Tension uppfyller ifrågavarande skallkrav och att något krav på att lämna uppdragsbeskrivning inte finns i förfrågningsunderlaget.

Länsrätten, som i och för sig konstaterar att formuleringen ”liknande verksamhet”, i punkt 4.3 i förfrågningsunderlaget, möjligen kunde ha utformats mer precist, finner dock att Tensions anbud får anses uppfylla ställt skallkrav. Länsrätten konstaterar härvid att det i förfrågningsunderlaget inte ställs något skallkrav på att någon annan ska intyga att liknande verksamhet har bedrivits under två år eller att uppdragsbeskrivning härom ska lämnas. Försäkringskassan har därmed, enligt länsrättens mening, inte åsidosatt de krav som följer av LOU. Grund för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU föreligger således inte, såvitt nu är i fråga.

Uppdrag och referenser

Omnitor har vidare bl.a. anfört att Tensions anbud inte uppfyller skallkraven avseende redovisning av två tidigare uppdrag och lämnande av referenser. Försäkringskassan har mot detta invänt att Tension uppfyller ifrågavarande skallkrav och att något krav på att anbudsgivaren själv, utan medverkan av annat företag eller utan åberopande av underleverantörs kapacitet, måste ha genomfört uppdraget inte stadgas i förfrågningsunderlaget. Detsamma gäller kravet på två referenser från inspelad teckenspråksöversättning, vilket Tension även uppfyller.

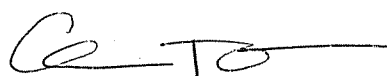
Enligt 11 kap. 12 § LOU får en leverantör vid behov och när det gäller ett visst kontrakt åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmäs-

siga kapacitet. Leverantören ska genom att tillhandahålla ett åtagande från företagen i fråga eller på annat sätt visa att leverantören kommer att förfoga över nödvändiga resurser när kontraktet ska fullgöras. Tension har i sitt anbud under punkten 4.4 angett att man kommer att använda sig av systerföretaget Ningab AB (Ning) för översättning tillika aktörsdelen i projektet och att man har stort förtroende för företagets kompetens. Det framgår vidare att Tension svarar för att arbetet som läggs på underleverantören utförs och genomförs på ett korrekt sätt i förhållande till vad man kommit överens om i avtalet. Länsrätten finner därmed att Tension ägt rätt att åberopa sig av Nings ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet. Vad gäller det intyg från SVT som Tension givit in som sin skriftliga referens, kan länsrätten inte finna annat än att intyget är förenligt med skullkravet. Länsrätten finner därmed inte skäl att ifrågasätta Försäkringskassans bedömning att Tension uppfyller de aktuella skullkraven. Det är således inte heller på denna grund visat att Försäkringskassan brutit mot någon bestämmelse i LOU.

Sammanfattningsvis finner länsrätten att det Omnitor anfört inte ger stöd för att den aktuella upphandlingen skett i strid med reglerna i LOU eller de för all upphandling grundläggande EG-rättsliga principerna på sådant sätt att Omnitor lidit eller kan komma att lida skada enligt 16 kap. 2 § LOU. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a).

Cecilia Torstensson
länsrättsfiskal

Föredragande har varit Magnus Johansson.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.